

B.A Semester - 5 (Remedial) (NEP-2020) Examination**March/April-2026****GEO: Geographical Knowledge in Ancient India (Major-11)****Time: 2:00 Hours****Marks:50****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧	પ્રાચીન ભારતનાં વૈદિકકાળમાં થયેલ ભૌગોલિક વિકાસલક્ષી વિચારોની વિસ્તારપૂર્વક ચર્ચા કરો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૧	ભૂગોળના વિકાસ માટે પ્રાચીન ભારતીય ભૂગોળવેત્તાઓ દ્વારા આપેલ વિભિન્ન વ્યાખ્યાઓને વિસ્તારપૂર્વક સમજાવો.	
પ્રશ્ન-૨	પ્રાચીન ભારતીય ખગોળશાસ્ત્રીઓ દ્વારા વ્યાખ્યાયિત કરાયેલ પૃથ્વીની ઉત્પત્તિ સંબંધિત વિવિધ સિદ્ધાંતોને વિગતવાર સમજાવો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૨	સૂર્યમંડળ સમજાવો. પ્રાચીન ભૂગોળવેત્તાઓ દ્વારા આપેલ સૌરમંડળના ગ્રહો અને ઉપગ્રહો વિશે વિસ્તાર માં સમજાવો.	
પ્રશ્ન-૩	જમીન અને સમુદ્રો થકી ભૌતિક ભૂગોળના વિકાસ અંતર્ગત પ્રાચીન ભૌગોલિક ધારણાઓ વર્ણવો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૩	પ્રાચીન ભારતીય ભૂગોળવેત્તાઓ દ્વારા વર્ણિત ભારતભૂમિના વિભિન્ન નદીઓ વિશે વિસ્તૃત નોંધ લખો.	
પ્રશ્ન-૪	પ્રાચીન ભારતમાં ભૂગોળવેત્તાઓ દ્વારા વર્ણિત માનવ વસાહત અને આર્થિક ભૂગોળના વિભિન્ન આધારો વિશે વિસ્તાર માં સમજાવો.	(૧૦)
	અથવા	
પ્રશ્ન-૪	પ્રાચીન ભારતીય ઔદ્યોગિક વિકાસ અને વ્યાપારીય સંબંધો વિશે વિસ્તારમાં સમજાવો.	
પ્રશ્ન-૫	ટૂંકનોંધ લખો: (કોઈપણ બે):	(૧૦)
	1) મહાકાવ્યોમાં ભૌગોલિક વર્ણન.	
	2) બ્રહ્માંડની સર્જના અને વિકાસ.	
	3) ભારતવર્ષના વિભિન્ન પ્રાચીન પર્વતોની સંક્ષિપ્ત વ્યાખ્યા.	
	4) પ્રાચીન ભારતમાં રાજકીય સંબંધો.	

ENGLISH VERSION

Que.1	Discuss in detail the development of geographical ideas in ancient India during the Vedic period.	(10)
	OR	
Que.1	Explain in detail the various definitions given by ancient Indian geographers for the development of geography.	
Que.2	Explain the various theories regarding origin of the Earth as defined by ancient Indian astronomers, in detail.	(10)
	OR	
Que.2	Define solar system. Elaborate the planets and moons of the solar system as provided by ancient geographers.	
Que.3	Describe the ancient geographical concepts regarding land and oceans within physical geography purview.	(10)
	OR	
Que.3	Write a detailed note about the various rivers of India as described by ancient Indian geographers.	
Que.4	Explain in detail about the various bases of human settlements and economic geography described by geographers in ancient India.	(10)
	OR	
Que.4	Explain about the ancient Indian industrial development and commercial relations in detail.	
Que.5	Write short notes: (Any Two):	(10)
	1) Geographical description in epics.	
	2) Creation and development of the universe.	
	3) Brief description of various ancient festivals of India.	
	4) Political relations in ancient India.	
